

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8
[Total No. of Printed Pages : 8

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **462-EK (RS)**

Code No. : **462-EK (RS)**

ಡಿ.ಎಲ್.ಎಡ್. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ

D.El.Ed. SECOND YEAR

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು — ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ
(ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯ)

**FACILITATING LEARNING — SOCIAL SCIENCE
(OPTIONAL)**

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada & English Versions)

(ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(Revised Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 13. 12. 2018]

Date : 13. 12. 2018]

ಸಮಯ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.00 ರಿಂದ 5.00 ರವರೆಗೆ]

Time : 2.00 P.M. to 5.00 P.M.]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada Version)

ಭಾಗ - I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕಡ್ಡಾಯ : $10 \times 1 = 10$

1. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅಂಶದಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ

(A) ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ

(B) ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ

(C) ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ

(D) ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ

D.El.Ed. - II (RS)

8023

[Turn over

2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮಭಾವ ಬೆಳೆಸುವ ತತ್ತ್ವ,
- (A) ಗಣರಾಜ್ಯ (B) ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ
(C) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (D) ಸಮಾಜವಾದ
3. ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಯಾವ ಅನುಚ್ಛೇದವು 'ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ' ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿತು
- (A) 45 ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದ (B) 17 ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದ
(C) 24 ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದ (D) 15 ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದ
4. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಭೂಪಟ ತಯಾರಿಸಲು ನೀವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಯಾವ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವಿರಿ ?
- (A) ಸ್ಕೇಲ್ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕು (B) ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ
(C) ಹಾಳೆ ಮತ್ತು ಪೆನ್ಸಿಲ್ (D) ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಪೆನ್
5. 5E ಮಾದರಿಯ ಈ ಘಟ್ಟವು ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಯು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು, ಆಲೋಚಿಸಲು, ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- (A) ತೊಡಗಿಸುವಿಕೆ (B) ಅನ್ವೇಷಣೆ
(C) ವಿವರಣೆ (D) ವಿಸ್ತರಣೆ
6. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕನು ಪಾಠಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ?
- (A) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ
(B) ಪಾಠದ ಉದ್ದೇಶಗಳು
(C) ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
(D) ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ
7. ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬೆಂಜಮಿನ್ ಬ್ಲೂಮ್‌ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಅಂಶ
- (A) ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆತರಲು
(B) ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು
(C) ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವ ರೂಪಿಸಲು
(D) ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಠಿಣ ಕಲಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು
8. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಸಾಧನ
- (A) ಕಾಲರೇಖೆ (B) ಗೋಳ
(C) ಕಾಲನಕ್ಷೆ (D) ಕಾಲ ಸುರುಳಿ

9. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿನ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನೀವು ಯಾವ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸುವಿರಿ ?
- (A) ಪ್ರಯೋಗ (B) ರಸಪ್ರಶ್ನೆ
(C) ಚರ್ಚೆ (D) ವೀಕ್ಷಣೆ
10. ನಿರಂತರ, ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಿಂದಾಗುವ ಅತೀ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನ
- (A) ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವುದು
(B) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು
(C) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ವಿಕಾಸ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು
(D) ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ತೇರ್ಗಡೆ ಮಾಡುವುದು

ಭಾಗ - II

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ : $5 \times 2 = 10$

11. ಶಬ್ದೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇತಿಹಾಸದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
12. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಪಾತ್ರವೇನು ?
13. 'ಪರಂಪರೆ ನಡಿಗಿ' ಎಂದರೇನು ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಂಪರೆ ನಡಿಗಿಯಿಂದಾಗುವ ಉಪಯೋಗಗಳೇನು ?
14. ಪ್ರಪಂಚದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 60 ರಷ್ಟು ಜನ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಕಾರಣಗಳೇನು ?
15. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳಾವುವು ?
16. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ವಾಚಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ?
17. ಇತಿಹಾಸ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಚ್ಯವಸ್ತು ಮೂಲಾಧಾರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ?
18. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಳ (Globe) ದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

ಭಾಗ - III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$

19. a) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಅಧ್ಯಯನದ ಕ್ರಮದ ಹಂತಗಳು ಯಾವುವು ?

20. a) ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ ನಾಲ್ಕು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
21. a) VI ನೇ ತರಗತಿಯ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅಥವಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಘಟಿಸುವಿರಿ ?

ಅಥವಾ

- b) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಾಠಬೋಧನಾ ಹಂತಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಚಟುವಟಿಕಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ಅರ್ಥೈಸಿರಿ.
22. a) ಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ ಎಂದರೇನು ? ಶೋಧನಾ ವಿಧಾನದ ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.
23. a) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಯಶಸ್ವಿ ಬೋಧನೆಗೆ ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ ?

ಅಥವಾ

- b) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನೀವು ಭೂಗೋಳವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲು 'ಭೂಪಟ'ವು ಹೇಗೆ ಸೂಕ್ತ ? ಚರ್ಚಿಸಿ.
24. a) ಕಾಲರೇಖೆ ಎಂದರೇನು ? ಶಿವಾಜಿಯ ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಾಲರೇಖೆ ರಚಿಸಿ, ಗುರುತಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬರೆದು, ಭಾರತದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
25. a) ಪ್ರಬಂಧ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
26. a) ವಿಭಿನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ? ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

(English Version)**PART – I**

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the answer-book. All the questions are compulsory. 10 × 1 = 10

1. Which of the following factors increases the importance of 'social science' ?
(A) Develops social and political sense
(B) It points out the culture heritage background
(C) Develops human values
(D) All of these.
2. To develop the principle of equality of all religions among the students is
(A) Republic (B) Secularism
(C) Independent (D) Socialism.
3. Which article of the Constitution of India prohibits 'child labour' ?
(A) Article 45 (B) Article 17
(C) Article 24 (D) Article 15.
4. Which of the following factors will you consider as a social science teacher to prepare a 'good map' ?
(A) Scale and direction (B) Colour and book
(C) Paper and pencil (D) Book and pen.
5. The phase in 5 'E' that gives the learner to get experiences, think, inquire and examine the subject or concept is
(A) Engage (B) Explore
(C) Explain (D) Elaborate.
6. Which of the following factors should be kept in mind while preparing social science lesson plan by a social science teacher ?
(A) Background of the student
(B) Objectives of the lesson
(C) Learning skills and activities to be taught
(D) All of these.

7. The factor that is useful to the subject teacher from the revised classification of Benjamin Bloom's Taxonomy is
- (A) to fetch children to school
(B) to admit children
(C) to create learning experiences to the children
(D) to involve children into difficult learning process.
8. The tool a social science teacher can use to locate the concept of a place is
- (A) Time line (B) Globe
(C) Time chart (D) Time scroll.
9. Which technique do you use to identify student's individual and group behaviour ?
- (A) Experiment (B) Quiz
(C) Discussion (D) Observation.
10. The most important use of continuous and comprehensive evaluation is
- (A) giving feedback
(B) to rectify the mistakes of students
(C) to achieve all-round development of the students
(D) to promote to the next class.

PART – II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half a page*.

5 × 2 = 10

11. Analyse the phonological meaning of the word 'History'.
12. What is the role of modern society in deciding the scope of social science ?
13. What is 'Heritage walk' ? What are the uses of heritage walk to the students ?
14. 60% of world population live in the continent of Asia. What are the geographical reasons for this ?

15. What are the factors that need to be considered while applying critical pedagogy in a social science classroom ?
16. How do you use supplementary reading materials in teaching social science ?
17. How do you apply local archaeological sources in teaching history ?
18. State the uses of globe in teaching social science.

PART – III

There is an alternate question for each of the following. Answer either of them, each answer not exceeding *one* page. 8 × 5 = 40

19. a) Write about the meaning and scope of social science.

OR

- b) Which are the stages that are followed in study of social science ?

20. a) Discuss the importance of any two public properties for the development of a nation.

OR

- b) Discuss four contributions of 19th Century social reformers in social reformation of India.

21. a) How do you organize any concept or topic for discussion related to VIth Std. social science ?

OR

- b) Explain with examples the activities which could be conducted during the stages of facilitating learning social science.

22. a) What is Inquiry approach ? Suggest important benefits of Inquiry approach.

OR

- b) Explain with examples the different strategies that can be used by student teacher in problem solving method.

23. a) How television and films have been helpful in teaching social science successfully ?

OR

- b) As a social science teacher how appropriately do you use a map to teach geography effectively ? Discuss.

24. a) What is timeline ? Prepare a timeline on the life of Shivaji and write the important events.

OR

- b) Draw a map of India and mark the natural vegetation of India.

25. a) Discuss the difference between essay type questions and objective type questions.

OR

- b) Explain the importance of continuous and comprehensive evaluation in social science.

26. a) Is there a need to punish disadvantaged children at the time of evaluation ? Examine.

OR

- b) Discuss the values that can be inculcated in HPS students by teaching social science.

=====